

zpravodaj LINGEA

Vážení zákazníci,

Jelikož se nám podařilo splnit všechny náležitosti, které stanovuje zákon č. 480/2004 o některých službách informační společnosti (který mj. upravuje zákaz šíření nevyžádaných obchodních sdělení), dostává se vám do rukou letošní první číslo našeho Zpravodaje.

Během doby, kdy nebylo možné časopis vydávat, se v naší firmě událo mnoho nového. Uvedli jsme na trh další produkty, navázali nové kontakty s nejen zahraničními partnery, v různých periodikách vyšly recenze našich produktů a v neposlední řadě dostal Zpravodaj nový kabát.

Příjemné čtení Vám přeje
Vítězslav Sklář
redaktor

01/2005

hlavní téma

knížní kapesní slovníky

soutěž

Vyhrajte nový
CorelDRAW Graphics
Suite 12

novinky

KAPESNÍ SLOVNÍKY
krátké představení
nového produktu

SLOVNÍKY ZDARMA
pro MS Office 2003

zajímavosti

GRAMMATICON
krajní meze

technická podpora

Záloha uživatelských
slovníků Grammaticonu

novinky

Vydány první knižní slovníky Lingea

Konec roku 2004 byl pro Lingeu vpravdě historickým předělem. Po mnoha letech vydávání titulů v elektronické podobě na CD-ROMech jsme vydali slovníky i knižně. Prvními vydanými tituly z připravované ucelené řady jsou **kapesní slovníky anglicko-český/česko-anglický a německo-český/česko-německý**. Oba jsme připravovali velmi důkladně

poměrně dlouhou dobu a do malého formátu jsme se snažili vměstnat co nejvíce užitečných informací. Kromě pečlivě vybraných aktuálních hesel, překladů, příkladů a ukázkových spojení v nich najdete i nově pojaté konverzační obraty a okruhy, podrobný popis gramatiky s přehlednými tabulkami a příklady. Celkovou hodnotu a atraktivitu zvyšují barevné orientační mapky hlavních anglicky a německy mluvících zemí, tísňové telefonní linky, kontakty na velvyslanectví ap. Naším záměrem bylo vytvořit pomocníky, které využijete nejen na

cestách, ale i při studiu, ve škole a každodenní práci. I když slovníky přišly na trh až v samém závěru roku, velmi nás potěšil velký zájem a kladná odezva jak ze strany prodejců, tak samotných zákazníků. Jsou k dostání ve většině knihkupectví, v síti prodejen Kanzelsberger a řetězcích Tesco a Carrefour. Na podrobnější představení obou titulů se můžete těšit v příštích číslech Zpravodaje.

Vývoj slovníků pro Oxford

Velkým a zavazujícím úspěchem pro nás je, že britské nakladatelství Oxford University Press si jako dodavatele elektronické verze svých slovníků vybralo naši firmu. V minulém roce jsme zpracovali dva středně velké překladové slovníky - španělsko-anglický slovník **Diccionario Oxford Pocket** a italsko-anglický slovník **Dizionario Oxford Study**. Zajímavostí je, že aplikace jsme dodali včetně kompletního grafického návrhu. Velmi oceňovanou funkcí je začlenění vlastní anglické, španělské a italské morfologie, které umožňuje nalézt slova v libovolných tvarech. Je nám velkou ctí, že kvalitu naší slovníkové technologie ocenilo i takové renomované vydavatelství.

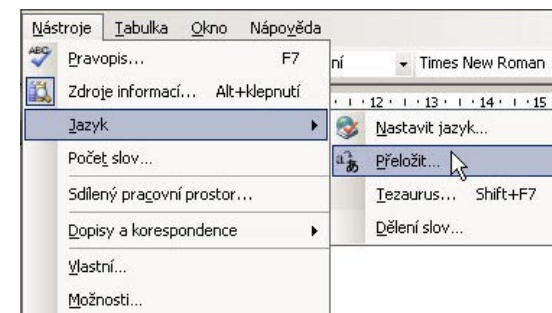
Tituly pro Longman a HarperCollins

V roce 2004 jsme na zakázku dodali další tituly vydavatelům Pearson Education - Longman a HarperCollins. Pro první z nich jsme

mj. připravili např. titul **Longman Activating Grammar**, který obsahuje text populární cvičebnice anglické mluvnice doplněný o desítky cvičení. Zajímavou součástí titulu jsou videoukázky z pohovorů, které mají pomoci uživatelům při přípravě na testy PET. Pro HarperCollins jsme připravili CD-ROM nového, v pořadí již třetího vydání úspěšného anglického výkladového slovníku **Collins COBUILD Student's English Dictionary**. Aplikaci jsme i v tomto případě dodali s námi navrženým grafickým rozhraním uzpůsobeným pro cílovou skupinu žáků a studentů.

Slovníky pro MS Office 2003

Ve spolupráci se společností Microsoft jsme pro uživatele sady kancelářských aplikací MS Office 2003 připravili překladové slovníky, které si můžete bezplatně stáhnout přímo ze stránek společnosti **Microsoft**.

MEZI JEJICH PŘEDNOSTI PATŘÍ:

- přehledné zobrazení překladu
- ukázkové fráze a slovní spojení
- tvaroslovné hledání (podle tvaru slovíčka najde infinitiv, např. „went -> go“)
- fonetické hledání pro AJ (slovíčko můžete přepsat tak, jak jste jej zaslechli, např. „ček -> check, czech, cheque“)

Všechny slovníky jsou určeny pouze pro aplikace sady Microsoft Office ve verzi 2003. Jejich provoz v rámci nižších verzí Office nebo v jiných aplikacích není možný. Další informace spolu s popisem, jak slovníky používat, naleznete na **našich stránkách**.

EasyLex němčina

Po úspěchu produktu EasyLex angličtina jsme nově připravili i jeho verzi pro němčinu. EasyLex je náš cenově nejdostupnější elektronický slovník (444 Kč) středního rozsahu, ale hlavně s nejjednodušším možným ovládním - stačí jen ukázat na neznámé slovo a EasyLex ho rozpozná. O vydání německého EasyLexu a jeho funkcích vás budeme informovat v některém z dalších čísel Zpravodaje.

napsali o nás

V druhé polovině minulého roku provedl časopis Svět počítačů velký srovnávací test osmi elektronických slovníků. Z produktů firmy Lingea byly do soutěže vybrány i Velký anglický slovník a EasyLex Angličtina. Výsledky nás velice potěšily, neboť absolutním vítězem se stal Velký anglický slovník, EasyLex obdržel druhou z cen – Vítěz CENA/KVALITA. Pro ty z vás, kteří si neměli možnost články přečíst, níže uvádíme alespoň krátké přehledy.

1. MÍSTO: Velký slovník

TOMÁŠ KOMÍN

Slovník nabízí podrobně zpracovaná hesla, množství doplňujících informací, jako jsou ustálená spojení, obraty i příkladové věty. Lexicon současně zobrazuje rozsáhlé množství synonym a antonym s přepisem výslovnosti.

V závislosti na zvolené instalaci mohou být termíny ozvučeny hlasem roditělu mluvčího. Slovník neobsahuje pouze všeobecné výrazy, jeho rozsah zabíhá i do oblasti odborné terminologie. Velmi dobře je hodnoceno vyhledávání slov v libovolném tvaru.

Lexicon 2002 podporuje také fulltextové vyhledávání. S jeho pomocí pak lehce najdete i různá ustálená větná spojení. Program nezapomněl ani na uživatele, kteří by si chtěli vytvořit své vlastní tematické okruhy či doplňovat další, ve slovníku nezahrnutá hesla.

Svět počítačů, 07/04

Vítěz cena/kvalita: EasyLex

TOMÁŠ KOMÍN

Za velmi zajímavou cenu nabízí ojedinělý rozsah. Instalace programu je jednoduchá, v jejím průběhu lze volit mezi několika druhy. Rozhodnout se můžete i pro variantu, která obsahuje namluvená hesla.

Práce s programem je velmi intuitivní, nápověda není v podstatě třeba. Pracovní plocha slovníku je velmi malá, ale přehledná. Ojedinělost slovníku tkví hlavně v propojení s jinými aplikacemi. EasyLex totiž výborně spolupracuje s programy sady MS Office, ale i s mnoha jinými (Acrobat, ICQ, IE). Stačí kurzorem najet na dané slovo v textu a okamžitě se objeví překlad.

Slovník má zabudované i automatické rozpoznávání jazyka, termíny dokáže rozpoznávat i bez diakritiky. Vyhledávat můžete samozřejmě i vlastnoručně zadaná slova. Nastavení aplikace není příliš rozsáhlé, umožňuje změnu písma a vzhledu pomocí předem definovaných skinů.

Svět počítačů, 07/04

Grammaticon – čistopis i pro hotentoty

PATRICK ZANDL

Není chvíle, aby jste si nestěžovali na pravopis ve člancích. Jenže jak si má běžný člověk s nástrahami pravopisu poradit, když mu žádný program inteligentně nepomáhá? Pro korektor Wordu, v němž tento článek píšu, je totiž spojení „**aby jste**“ zcela v pořádku, protože kontroluje otrocky slovo od slova. Z hlediska jazykového je to ovšem hrubka a správně jsem měl napsat „**abyste**“. Trapas je na světě. Pravopis není jen nástraha pro redaktory, jimž mnozí čtenáři vytýkají, kterak mohou porozumět popisovanému problému, když neporozuměli ani pravopisu. Podobná hrubka v obchodních dopisech je minimálně na pěknou ostudu, tedy alespoň v případě, že ji čtenatel dopisu odhalí.

Jak již bylo řečeno, otrocká práce nejrůznějších korekčních programů v textových editorech není stoprocentní. Pomáhá ohlídat překlepy, tedy to, že se tvar slova neshoduje s tvarem uloženým ve slovníku. Jenže gramatické chyby jako shodu podmětu s přísudkem, interpunkci, nevhodný nebo chybný slovosled a další podobné jevy už takový korektor schopný opravit není a na trhu dosud nebyl program, který by pomohl. Nastoupit musel až korektor lidský.

Kam až moje paměť sahá, jde o první běžně dostupný program, který se kontrole gramatiky věnuje právě analýzou celého psaného textu, tedy nikoliv otrocky slovo od slova...

Celý text recenze najdete na www.technet.cz

jazykové nástroje

Grammaticon - krajní meze

Jako každá technika a technologie má i Grammaticon své „krajní meze“. Následující článek vám alespoň v krátkosti osvětlí, na co můžete „narazit“.

Čeština je velmi složitý jazyk, a proto ve větách bohužel nelze vždy nalézt všechny nesrovnalosti. Stejně jako korektor překlepů nemůže odhalit každý nesprávný tvar slova, tak ani kontrola gramatiky, ač kontrolu překlepů doplňuje a v mnohém rozšiřuje, nemůže stoprocentně odhalit všechny gramatické chyby. V následujícím textu je uvedeno několik takových ukázek.

(Ne)Chyby

K častým chybám v textech patří nespisovné nebo hovorové výrazy. Drtivá většina z nich jsou nesprávná slova, neboť nejsou žádným přípustným morfologickým tvarem. Některé z těchto chyb však mohou zůstat neodhalené, neboť je lze smysluplně odvodit i od jiných slov.

Ráno vyděl Věru.

I když to může vypadat, že je zde pravopisná chyba ve slově *viděl*, nesprávný tvar *vyděl* korektor neodhalí, protože je to také rozkazovací způsob slovesa vydělit. Ostatně, tato věta by byla správně nebyť faktu, že *Věra* je předmět, který za normálních okolností vydělit nelze.

Zítří bude vyšet!

Tato věta by byla špatně, kdyby se jednalo o chybně napsané sloveso *viset*. Pokud je však řeč řekněme o ječmenu a jeho *setí*, je věta zcela správně.

Pyl na zdraví.

Zde si opět na první pohled povšimneme chyby ve slovese *pil*, ale *pyl* je také podstatné jméno a při rozhodování o správnosti takového sdělení se dostáváme k úvahám o tom, zda lze chápat *pyl* jako prostředek sloužící ke zdraví.

Kdyby jí s tím pomohl, tak by ho neubilo.

V posledním slově patří *y*, což ale program nerozliší, protože *neubilo* je správný tvar slovesa *bít*.

Kritizovali onu správu v novinách.

V souvislosti s novinami je přirozenější mluvit o *zprávě* a ve větě je pravopisná chyba. Nelze ale vyloučit, že ve vydavatelství novin je také orgán, který něco *spravuje*, a v tom případě by věta mohla být správně.

Chlapci nešly.

Je-li podmětem této věty slovo *Chlapci*, pak je její přísudek *nešly* chybně a měl by být opraven na *nešli*.

Uvažme ovšem následující kontext: *Hanka i Jirka si vzali na výlet hodinky. Chlapci ale nešly. Zde slovo Chlapci není podmětem, protože ten je nevyjádřený (hodinky). Přísudek nešly je pak správně, a proto v tomto případě k chybě nedošlo.*

Dívky šli.

Předpokládejme, že podmětem této věty je slovo *Dívky* a přísudkem *šli*. Potom dojdeme k závěru, že se podmět a přísudek neshodují a chyba je zřejmá.

Slovo *šli* však nemusí být jen sloveso, vezmeme-li v úvahu následující kontext: *Chlapci našli pásek. Dívky šli. Slovo šli je zde tvarem podstatného jména šle a takto chápaná věta je gramaticky správně.*

Poslední příklad možná působí poněkud uměle. V reálném textu se však takové konstrukce mohou vyskytnout, byť s jiným slovesem a v jiném kontextu. Proto je příklad silně zjednodušen.

střípky**Španělské zkratky ve zkratce**

Ve španělsky psaném tisku se běžně objevuje množství zkratek, které nám jako cizincům mohou připadat nesrozumitelné.

V rubrikách věnovaných světovému dění se jistě setkáme s **ONU** (Organización de las Naciones Unidas neboli OSN), **EE UU** (Estados Unidos – USA) a **UE** (Unión Europea – EU). Ve zprávách z domova (mluvíme-li o Španělsku) si přečteme o politickém soupeření **PSOE** (Partido Socialista Obrero Español – Socialistická strana) a **PP** (Partido popular – Lidová strana) a bohužel také o řádění separatistické skupiny **ETA** (Euskadita Askatasuna – Baskicko a jeho svoboda). V rubrice ekonomika letmo přehledněme výši **PIB** (Producto Interior Bruto – HDP) a **PNB** (Producto Nacional Bruto – HNP) a ve sportovním zpravodajství se dozvíme třeba to, jak se **COI** (Comité Olímpico Internacional – Mezinárodní olympijský výbor) chystá na příští **JJ OO** (Juegos Olímpicos – olympijské hry).

Doufáme, že napříště žádná z těchto zkratek už pro nikoho nebude španělskou vesnicí.

Překládání cizích slov do českého jazyka

Občas v tisku nebo na internetu narazíme na text, ve kterém je každé druhé slovo cizího původu. Na první pohled se tváří velice odborně, ale jeho styl přitom mnohdy vůbec neodpovídá obsahu.

Většinou se jedná o špatný překlad z cizího jazyka. Setkáme se tak se slovy, kterým nerozumíme, ale pokud umíme alespoň trochu anglicky, máme velikou šanci, že text nakonec pochopíme. Některá cizí slova v češtině sice přesně odpovídají významu původního slova, ale člověk by měl při překladu brát v potaz také rozdílné zabarvení a použití takových ekvivalentů.

Autodidakt je sice **samouk**, ale s tímto slovem se nesetkáme nikde jinde než v odborné (pedagogické) literatuře. Přitom španělské slovo **“autodidacta”** se používá jak v běžné mluvě, tak v odborném jazyce (ostatně i tam se většinou dostala z běžného jazyka). Stejně tak je asi málo pravděpodobné, že by prostý člověk prováděl **autoevaluaci**, což by pro něj zřejmě bylo mnohem složitější než jednoduše **ohodnotit sebe sama**.

Jelikož se tento problém týká i dalších slov, která jsou v cizím jazyce používána v běžné řeči i v odborné mluvě, měly by ve slovníkách stát oba ekvivalenty, na prvním místě ten český. Jinak se za několik let stane oficiálním jazykem České republiky paskvil angličtiny.

soutěž

Ve spolupráci s firmou Corel vyhlašujeme soutěž, jejíž výherce obdrží novinku, kterou tato společnost uvádí na trh, českou instalaci produktu **CorelDRAW Graphics Suite 12** (doporučená koncová cena pro český trh 599 € bez DPH – cca 21 300 Kč s DPH).

STRUČNÝ PŘEHLED INFORMACÍ O SPOLEČNOSTI:

Společnost Corel je mezinárodně uznávaná vývojová firma. Její výrobky spadají do kategorie nástrojů pro automatizaci obchodních aktivit či produktů pro grafiku. Vytváří také řešení založená na použití internetu, jako jsou elektronické obchody nebo on-line služby.

SOUTĚŽNÍ OTÁZKY:

1. Ve kterém roce byla založena společnost Corel?
2. Ve kterém městě (napište i stát) má firma své hlavní sídlo?
3. Jaké jsou 3 hlavní produkty společnosti?

Pro to, abyste měli možnost dostat se do slosování o výše uvedený produkt, stačí, když do 30. dubna 2005 zašlete správné odpovědi na všechny uvedené otázky na adresu: soutez@lingea.cz. V dalším čísle Zpravodaje uveřejníme jméno výherce.

INFORMACE O PRODUKTU PRO VÍTĚZE:

CorelDRAW Graphics Suite 12 je balíček aplikací (CorelDraw, Corel Photo-Paint, Corel R.A.V.E.) umožňujících zpracování a publikaci vektorové grafiky, grafickou úpravu a rozvržení stránek, digitální zpracování obrazu nebo vytváření grafických návrhů. Produkt je ideální pro středně pokročilé a pokročilé návrháře grafického designu či profesionální výtvarníky.

NOVÁ DVANÁCTÁ VERZE MJ. NABÍZÍ:

- automatické rozpoznávání ručně nakreslených tvarů;
- urychlení práce při vytváření a úpravě grafických objektů díky vykreslování pomocných informací v reálném čase;
- vylepšenou spolupráci při exportování objektů do produktů MS Office a WordPerfect Office;
- podporu Unicode.

technická podpora

Je možné uživatelsky modifikovaný slovník Grammaticonu „přestěhovat“ – uchovat pro novou instalaci (např. při kolapsu počítače)? Bylo by asi vhodné, aby byla „uživatelská“ část oddělena.

Uživatelský slovník Grammaticonu naleznete v podadresáři „**data**“ adresáře instalace (typicky **C:\Program Files\Lingea\Grammaticon**). Jmenovitě se jedná o soubor **lgsp_cz.dic**. Ten si můžete zálohovat a po nové instalaci obnovit.

Cestu k uživatelskému slovníku aplikace MS Word naleznete po spuštění aplikace v nabídce **Nástroje, Nastavení**, karta **Pravopis**, položka **Vlastní slovník**.

Chtěl bych se zeptat, zda jsou kompatibilní databáze desktopové verze a verze pro PDA. Měl bych totiž zájem o slovník, který by měl stejné vlastnosti jako PC verze.

Vzhledem k omezeným možnostem rozlišení displejů kapesních přístrojů v minulosti jsme byli nuceni řešit tento problém pomocí speciálních řezů dat slovníků. V budoucnu bychom chtěli na trh uvést verzi Lexiconu pro kapesní počítače, která by výše popsané vlastnosti (jde-li o rozsah slovníků) mohla splňovat.

Chci si pořídit mobilní telefon kombinovaný s kapesním přístrojem. Existují na našem trhu zařízení, na kterých Lexicon funguje?

Prozatím jsou naprogramovány aplikace pro **Pocket PC (OS Windows)**: přístroje T-Mobile MDA a MDA II, Eurotel DataPhone a DataPhone II; a **Palm OS**: přístroje Handspring Treo 270 a Treo 600, Palm řady V s adaptérem Ohfish V51, Samsung SGH i500 a i530 - na posledních dvou prozatím neproběhlo testování.

Ve stolní verzi Lexiconu se mi ve vyhledávacím poli špatně zobrazují znaky s akcenty, konkrétně jde o: č, ř, ž, ť, ď. Existuje nějaký update, který problém řeší?

K vyřešení tohoto problému není zapotřebí žádný update. Stačí, když po spuštění aplikace zvolíte menu **Úpravy/Edit, Písmo/Font** a v položce **Skript/Script** nastavíte **Středoevropské/Centraleuropean** kódování (není-li tato volba k dispozici, zkuste změnit písmo na takové, které potřebné kódování obsahuje). Poté, co akceptujete změnu nastavení pomocí tlačítka OK, se již znaky v zadávacím poli budou zobrazovat v pořádku.

ceník produktů Lingea

ELEKTRONICKÉ SLOVNÍKY	CENA
Anglický studijní	690
Anglický velký	2 390
Anglický hospodářský	1 490
Anglický technický	1 990
Anglický právnícký	1 990
Anglický kapesní	1 690
EasyLex Angličtina	444
Lingea Collins COBUILD	1 190
Dictionary of Law	1 190
Dictionary of Medicine	1 190
Dictionary of Business	1 190
Dictionary of Military Terms	1 190
Německý studijní	690
Německý velký	2 390
Německý hospodářský	1 490
Německý technický	1 990
Německý právnícký	1 990
Německý kapesní	1 690
EasyLex Němčina	444
Francouzský všeobecný	1 790
Francouzský hospodářský	1 990
Francouzský finanční	1 190
Španělský všeobecný	1 790
Španělský hospodářský	1 990
Italský hospodářský	1 990
Polsko-český velký	2 390
Polsko-český technický	1 990
KNIŽNÍ SLOVNÍKY	
Anglický kapesní	149
Německý kapesní	149
JAZYKOVÉ NÁSTROJE	
Grammaticon	1 290
ZVÝHODNĚNÉ KOMPLETY	
Anglický velký + hospodářský + technický	4 690
Anglický velký + právnícký + Dictionary of Law	4 690
Německý velký + hospodářský + technický	4 690
Francouzský všeobecný + finanční + hospodářský	4 290

Ceny vč. DPH: elektronické slovníky 19%, knižní 5%.

info@lingea.cz | www.lingea.cz

LINGEA S.R.O., BRNO, PALACKÉHO TR. 35, TEL.: 541 233 160
PRAHA, KROFTOVA 18, TEL.: 257 325 822 • BRATISLAVA, ŠPITÁLSKA 10, TEL.: +421-2-529 20 579

LINGEA